

BOSNIA AND HERZEGOVINA MINE ACTION CENTRE

Broj: DPA/02-50-9-36/23
Sarajevo, 30.05.2023. godine

*Dom naroda
Predstavnički dom/Zastupnički dom
Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH
Sarajevo*

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 31-05-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikacione oznake	Redni broj	Broj priloga
03/1 -	36	-1202/23	

Predmet: Dostava Izvještaja o protuminskom djelovanju u BiH za 2022. godinu

Poštovani,

Prema redovnoj godišnjoj proceduri dostavljamo Vam:

1. Izvještaj o protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu

S poštovanjem,

Prilog:
1. Izvještaj o PMD za 2022.godinu

Dostaviti:

- Naslovu
- a/a

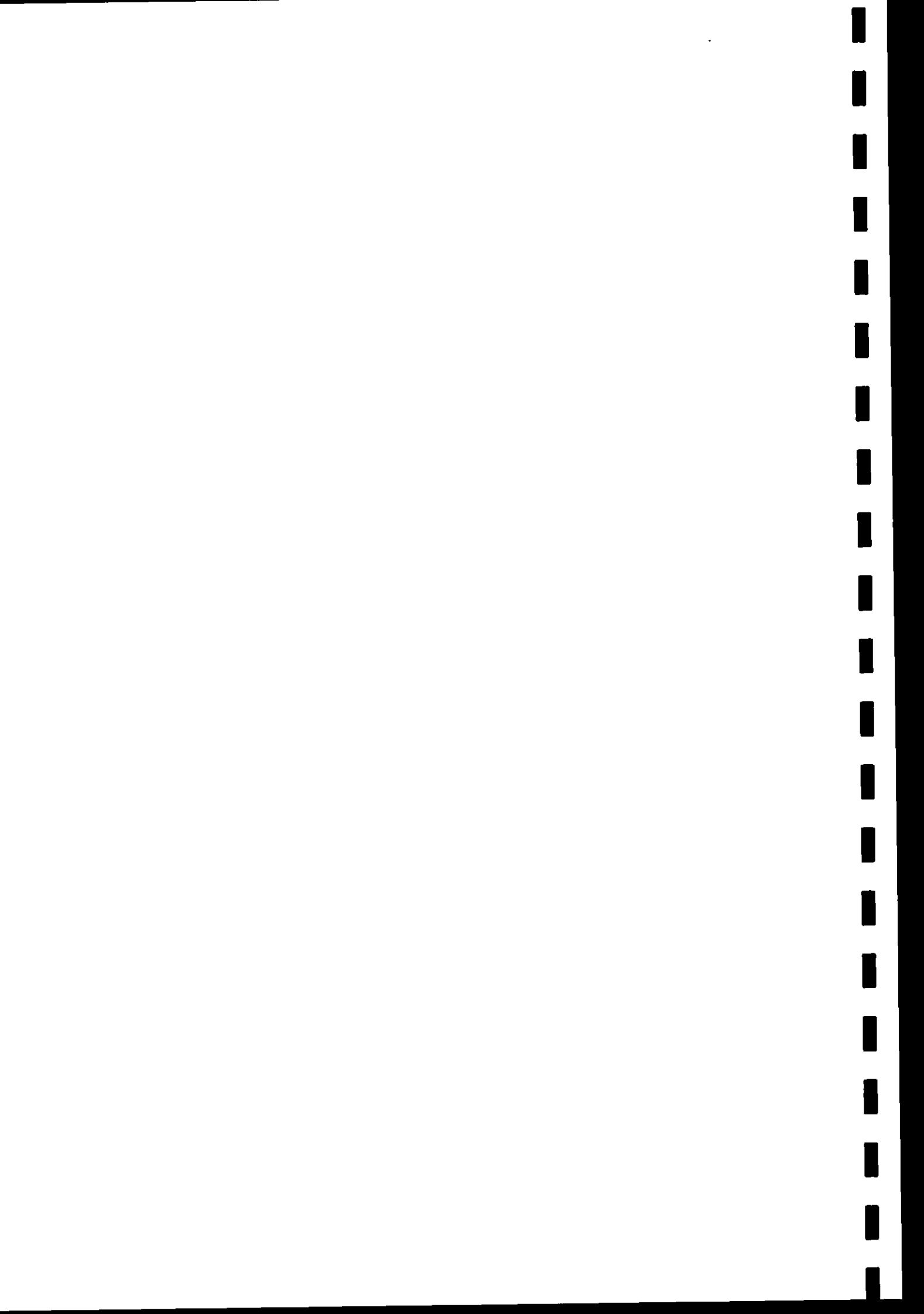
NACRT

**IZVJEŠTAJ O
PROTUMINSKOM
DJELOVANJU ZA
2022. GODINU**

CENTAR ZA UKLANJANJE MINA U BOSNI I HERCEGOVINI

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

SADRŽAJ

UVOD	2
1. PROCJENA UTICAJA MINA/ESZR/KASETNE MUNICIJE	3
1.1. Društveno-ekonomski uticaj mina/ESZR/kasetne municije	3
1.2. Veličina sumnjive opasne površine/sistematsko izviđanje	5
1.3. Žrtve od mina/ESZR/kasetne municije	7
2. REALIZACIJA STRATEŠKIH I OPERATIVNIH CILJEVA	8
3. HUMANITARNO DEMINIRANJE	9
3.1. Netehničko/generalno izviđanje-projektovanje	9
3.2. Hitno obilježavanje	10
3.3. Tenderi za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina	10
3.4. Realizacija protuminskih aktivnosti na MSP/tehničko izviđanje/čišćenje mina i kasetne municije	10
3.5. Trajno obilježavanje	19
4. UPOZORAVANJE NA MINE/ESZR/KASETNU MUNICIJU	20
5. POMOĆ ŽRTVAMA OD MINA/ESZR/KASETNE MUNICIJE	22
6. OSIGURANJE KVALITETA	24
7. OBUKE	25
8. ZAGOVARANJE I MEDUNARODNA SURADNJA	27
9. ANALIZA PRODUKTIVNOSTI OPERATIVNIH KAPACITETA	30
10. ELIMINACIJA RIZIKA	31
11. FINANCIRANJE	33
SAŽETAK IZVJEŠTAJA	34

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

UVOD

Izvještaj o protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu predstavlja dokument koji ima za cilj izvjestiti Komisiju za deminiranje u Bosni i Hercegovini i javnost Bosne i Hercegovine o aktivnostima i ciljevima koji su realizirani u izvještajnom periodu iz domena protuminskog djelovanja u provođenju Strategije protuminskog djelovanja za period 2018-2025. godine, usvojenom od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na 176. sjednici održanoj 05.08.2019. godine, ("Službeni Glasnik Bosne i Hercegovine" broj: 70/19). Revizija aktualne Strategije protuminskog djelovanja 2018 -2025 predviđena je za 2023. godinu.

Na osnovu obaveza preuzetih Zahtjevom za produženje ispunjenja roka po Konvenciji o zabrani proizvodnje, upotrebe skladištenja i transfera protupješadijskih mina, prema članu 5. Konvencije, Bosna i Hercegovina je nastavila izvještavati o napretku u implementaciji Konvencije.

Prema članu 4. Konvencije o zabrani kasetne municije svaka država potpisnica preuzela je obavezu da osigura čišćenje i uništavanje zaostale kasetne municije koja se nalazi u oblastima zagađenim kasetnom municijom. Rok za izvršenje preuzetih obaveza iz člana 4. Konvencije bio je septembar 2022. godine. Međutim, s obzirom na dinamiku realizacije postojećih projekata kasetne municije, te novih informacija do kojih se došlo i koje su dovele do novih sumnji u pogledu kontaminacije kasetnom municijom, u skladu sa nadležnostima propisanim odredbama Zakona o deminiranju u Bosni i Hercegovini, u 2022. godini Bosna i Hercegovina je podnijela Zahtjev za produženje roka za ispunjenje obaveza po članu 4. Konvencije i odobren je novi rok za ispunjenje obaveza do septembra 2023. godine.

Centar za uklanjanje mina u BiH je i u 2022. godini nastavio djelovanje ka ostvarenju osnovne vizije: Bosna i Hercegovina bez mina i eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata u kojoj će cijelokupno stanovništvo obavljati sve neophodne životne aktivnosti bez opasnosti po vlastitu sigurnost i u kojoj će žrtve mina i eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata biti integrirane u društvo. U skladu sa osnovnom misijom u pogledu razvijanja efikasnog i djelotvornog protuminskog djelovanja koji će omogućiti sigurno korištenje zemljišta i zadovoljiti potrebe ugroženih zajednica putem

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

koordiniranih i djelotvornih zadataka za netehničko izviđanje, tehničko izviđanje i čišćenje, te putem mjera upozoravanja na mine i pružanja pomoći žrtvama od mina i eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata (ESZR).

1. PROCJENA UTICAJA MINA/ESZR/KASETNE MUNICIJE

Procjena minskih sumnjivih područja u Bosni i Hercegovini predstavlja proces prikupljanja, obrade i analize podataka sa ciljem da se poboljša efikasnost protuminskih akcija u Bosni i Hercegovini kroz unaprijeđenu opću procjenu opasnosti od mina i kasetne municije i njezinog uticaja na minski ugrožene zajednice.

1.1. Društveno-ekonomski uticaj mina/ESZR/kasetne municije ¹

Bosna i Hercegovina spada u red zemalja koje se suočavaju sa velikim minskim problemom. Polazeći od pretpostavke da karakter minskog problema zahtjeva efikasno upravljanje rizikom kroz neprekidno procjenjivanje minske situacije, Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (BHMAC) je zajedno sa projektnim partnerima Oružane snage Bosne i Hercegovine (OS BiH) i Norveška narodna pomoć u Bosni i Hercegovini (NPA BiH) u 2020. godini realizirao aktivnosti u sklopu projekta pod nazivom: "Opća procjena minski sumnjivih područja u Bosni i Hercegovini 2018-2019" financiran od strane Europske unije (EU) preko Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru (IcSP). Na dan završetka projekta (15.05.2020.), ukupna veličina minski sumnjive površine je iznosila 966 km² od čega su na 35 km² u progresu operativne aktivnosti deminerskih organizacija. Kroz projekt su obrađeni podaci za 143 općine.

Minska opasnost je potvrđena u 118 općina. Procijenjeno je postojanje 180.000 komada mina. Kroz procjenu i re-dizajn, formirano je ukupno 478 minski sumnjivih površina (MSP) kao logičkih teritorijalnih cjelina za zadatke vraćanja zemljišta.

¹ ESZR predstavlja eksplozivna sredstva zaostala iz rata; Kasetna municija - Kasetna bomba, rasprskavajuća bomba, klaster bomba, kasetna avio-bomba (KAB) je vrsta slobodnopadajuće, aerodinamički oblikovane municije sa kasetnom bojevom glavom koja se baca iz vazduha ili ispaljuje sa zemlje. U principu to je nevođena avio-bomba, sa bojevom glavom - specijalnim „kontejnerom“ u kome je smeštena podmunicija koja se popularno naziva „submunicija“.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

Prosječna veličina novoformiranih MSP-a iznosi 1,94 km². U periodu realizacije projekta, minski sumnjiva površina smanjena je za 103 km².

Utvrđeno je 189 MSP-a sa visokim nivoom rizika, 274 sa srednjim nivoom i 15 sa niskim nivoom rizika. Izvršena je procjena nivoa uticaja rizika za 1.421 ugroženu zajednicu. Polazna osnova u okviru ovog projekta je bila 1.369 ugroženih zajednica. Prema procjeni, visoki nivo uticaja imaju 259 ugroženih zajednica, srednji nivo 212 zajednica i niski nivo 950 zajednica.

Prikupljen je podatak o 264.011 domaćinstava u ugroženim zajednicama. Od tog broja, 32.109 domaćinstava je izloženo direktnom riziku. Ukupan broj stanovnika koji živi u ugroženim zajednicama je 845.163 (92.817 dječaka, 87.990 djevojčica, 328.842 muškaraca i 335.514 žena). Direktno je ugroženo 132.803 stanovnika (14.611 dječaka, 13.772 djevojčica, 49.073 muškaraca i 55.347 žena).

Realizirani projekat je u velikoj mjeri olakšao provođenje operacija netehničkog izviđanja u protekloj godini i predstavlja dalju osnovu za nastavak procesa prikupljanja, obrade i analize podataka sa ciljem da se poboljša efikasnost protuminskih akcija u Bosni i Hercegovini kroz unaprijeđenu procjenu opasnosti od mina i kasetne municije i njezinog uticaja na minski ugrožene zajednice.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

1.2 Veličina sumnjive opasne površine/sistematsko izviđanje

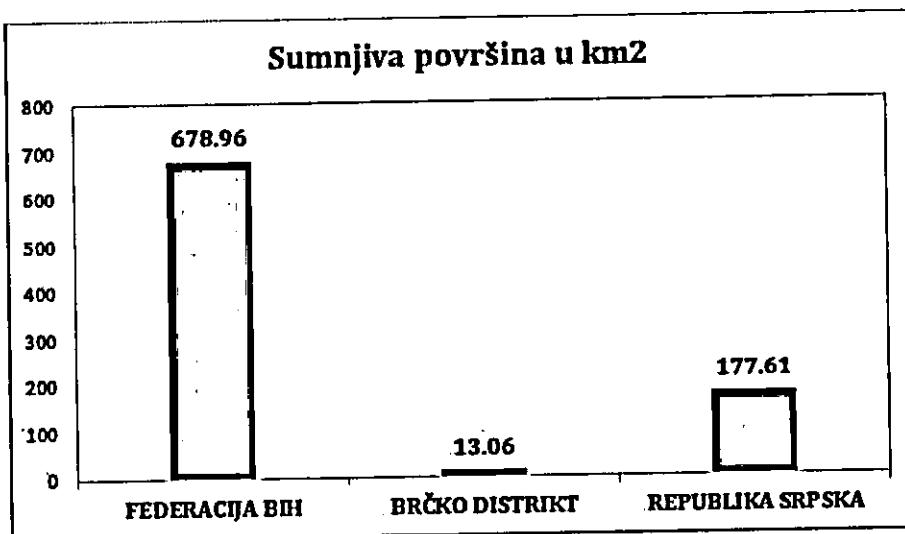
U januaru 2023. godine veličina sumnjive opasne površine na mine u Bosni i Hercegovini iznosi 869,64 km² ili 1,69% u odnosu na ukupnu površinu Bosne i Hercegovine², a veličina sumnjive opasne površine na kasetnu municiju u Bosni i Hercegovini iznosi 0,4 km².

Administrativni nivo	I kategorija	II kategorija	III kategorija	Ukupno
UNSKO SANSKI	35.37	32.61	18.82	86.79
POSAVSKI	3.1	9.89	1.86	14.84
TUZLANSKI	13.17	17	44.61	74.77
ZENIČKO DOBOJSKI	27.63	11.09	70.98	109.7
BOSANSKO PODRINJSKI	3.01	8.31	32.73	44.05
SREDNJE BOSANSKI	20.94	36.96	44.06	101.95
HERCEGOVACKO NERETVANSKI	12.97	23.04	97.64	133.64
ZAPADNO HERCEGOVACKI	0	0	0.82	0.82
SARAJEVO	14.28	11.37	24.19	49.85
KANTON 10	7.37	11.12	44.04	62.53
FEDERACIJA BIH	137.84	161.38	379.74	678.96
BRČKO DISTRIKT	0.89	9.02	3.15	13.06
REPUBLIKA SRPSKA	56.39	63.02	58.2	177.61
BOSNA I HERCEGOVINA	195.13	233.42	441.09	869.64

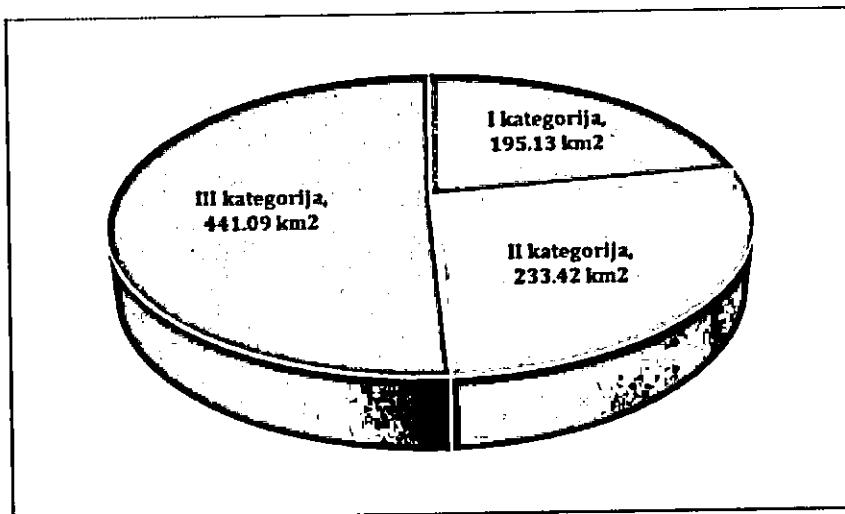
Tabela 1. Veličina sumnjive opasne površine (januar 2023. godine)

² Prema prvoj procjeni Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini iz 1998. godine, sumnjiva opasna površina na mine u Bosni i Hercegovini je iznosila 4.200 km² ili 8,2% od ukupne površine Bosne i Hercegovine.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

Grafikon 1. Sumnjiva površina u km² (januar 2023. godine)

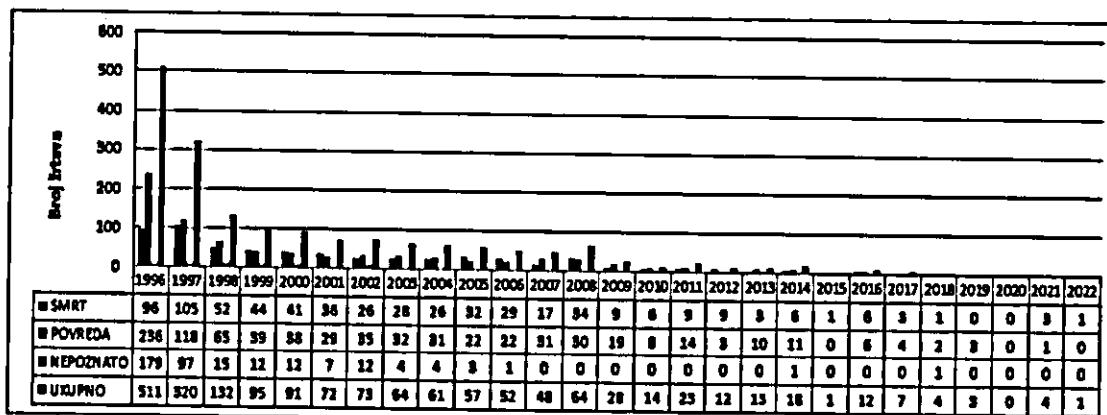
Grafikon 2. Prikaz sumnjljive površine po kategorijama (januar 2023. godine)

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

1.3 Žrtve od mina/ESZR/kasetne municije

Iako se broj civilnih žrtava smanjuje, u 2022. godini, dogodila se jedna minска nesreća. Na području grada Lukavac muškarac je prikupljajući ogrijev aktivirao PP minu PROM-1 i smrtno stradao. Utvrđeno je da je stradao u prostoru obilježenom minskim znakovima za upozoravanje na mine na udaljenosti od oko 20 m od minskog znaka.

Od 1992. godine, od mina/kasetne municije/eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata (ESZR) u Bosni i Hercegovini stradalo 8.470 je osoba. U ratnom periodu (1992-1995. godina) stradale su 6.690 osobe, dok je u poslijeratnom periodu stradala 1.780 osoba³, od čega 623 osobe smrtno. Od ukupnog broja stradalih, od kasetne municije stradale su 232 osobe, od čega 43 osobe smrtno. Od ukupnog broja stradalih u poslijeratnom periodu, 185 žrtva su žene ili 10%, a 251 žrtava su djeca ili 14% od ukupnog broja stradalih. Prilikom obavljanja poslova humanitarnog deminiranja u BiH je stradalo 134 deminera, od čega 53 deminera smrtno.

Grafikon 3. Statistika žrtava od mina/ESZR/kasetne municije

³ Broj žrtava mina u bazi BHMAC-a se povećava sa unosom novih žrtava, kao i žrtava koje su se desile ranijih godina, ali do informacija o njima se došlo tek u 2022. godini na osnovu TI i NTI.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

2. REALIZACIJA STRATEŠKIH I OPERATIVNIH CILJEVA

U 2022. godini misija svih učesnika u realizaciji strateških i operativnih ciljeva odnosila se na eliminaciju, odnosno smanjenje rizika na prihvatljiv nivo, uspostavljanje sigurnog okruženja za ugroženo stanovništvo, podsticaj održivom povratku i socio-ekonomskom razvoju u ugroženim zajednicama, odnosno ugroženim općinama minama/ESZR/kasetnom municijom. Koncept protuminskog djelovanja se zasniva na pretpostavci da karakter i veličina problema zahtjevaju što efikasnije upravljanje rizikom kroz neprekidno procjenjivanje uticaja mina/ESZR/kasetne municije, efikasno planiranje i koordinaciju, te povezivanje svih komponenti protuminskog djelovanja.

Akcenat je bio na rješavanju problema kroz integralni pristup protuminskim akcijama u visoko ugroženim zajednicama i kroz implementaciju grupa projekata u srednje i nisko ugroženim zajednicama u cilju smanjenja rizika, odnosno stvaranja uvjeta za korištenje minama/ESZR/kasetnom municijom blokiranih resursa, obnove i održivog povratka.

Težište protuminskog djelovanja u 2022. godini je bio nastavak raelizacije projekata vraćanja površine /Land Release/. Koncept vraćanja površine /Land Release/ se zasniva na principu da se obradi i osloboodi što više sumnjive površine uz što manje vremena i uštedu finansijskih sredstava.

Primjenom procedura ciljanog tehničkog izviđanja provjeravaju se postojeće informacije i prikupljaju nove kako bi se u konačnom ishodu definirale stvarne granice miniranosti koje treba deminirati, a preostali dio zemljišta oslobooditi od sumnje na opasnost od mina i vratiti krajnjem korisniku na upotrebu.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

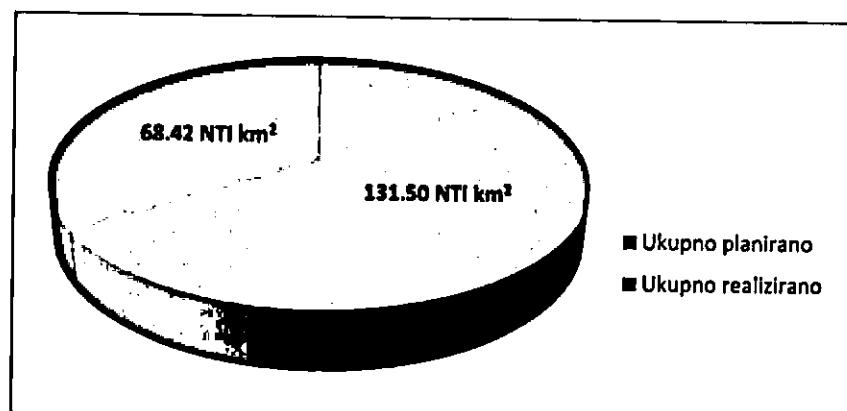
3. HUMANITARNO DEMINIRANJE

3.1 Netehničko/generalno izviđanje-projektovanje

U 2022. godini aktivnosti netehničkog/generalnog izviđanja su provedene na površini od 68,42 km². Ukupno je pripremljeno 27 operativnih planova za provođenje protuminskih aktivnosti na MSP, te 17 novih projekata za čišćenje, tehničko izviđanje i uklanjanje kasetne municije.

NETEHNIČKO IZVIĐANJE (km ²)							
BOSNA I HERCEGOVINA		Ured Sarajevo		Kancelarija Banja Luka		RU Brčko	
Obradena površina kroz NTI (minimalno 64 MSP), planirano	128,00	79,36	62%	34,56	27%	14,08	11%
Realizirano	65,51	46,19	58%	14,16	41%	5,16	37%
Reizviđanje postojećih projekata, planirano	2,00	1,24	62%	0,54	27%	0,22	11%
Realizirano	2,11	1,16	93%	0,87	161%	0,08	36%
Čišćenje (GI), planirano	0,50	0,31	62%	0,135	27%	0,06	11%
Realizirano	0,079	0,075	24%	0,004	0,029%	0,00	0%
Tehničko izviđanje (GI), planirano	1,00	0,62	62%	0,27	27%	0,11	11%
Realizirano	0,73	0,60	96%	0,13	48%	0,00	0%
Ukupno planirano	131,50	81,53	62%	35,37	27%	14,47	11%
Ukupno realizirano	68,42 (52%)	48,02	59%	15,16	43%	5,24	36%

Tabela 2. Produktivnost netehničkog/generalnog izviđanja

Grafikon 4. Realizacija netehničkog izviđanja

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

3.2 Hitno obilježavanje

U 2022. godini u Bosni i Hercegovini su izviđački timovi Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini i akreditirane organizacije u Bosni i Hercegovini izvršili postavljanje/zanavljanje 2.802 znaka upozorenja na opasnost od mina/kasetne municije/ESZR. U zoni odgovornosti Ureda Sarajevo postavljena su 1.184 minskih znaka, Kancelarije Banja Luka 1.340 znaka i Regionalni ured Brčko 278 znakova.

3.3 Tenderi za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina

U 2022. godini od strane ITF-a (Enhancing Human Security) raspisana su 3 tendera za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina za 36 projekta sa rizičnom površinom od 741.580 m².

Red. broj	Datum Tendera	Oznaka Tendera	Broj projekata	Protuminska akcija	Površina m ²
1	16.03.2022.	ITF-03(1-3)/21-MC-BH-USA-R-NMI	5	čišćenje	37,343
			0	tehničko izviđanje	-
2	20.05.2022.	ITF-01/22-MC-BH-CZ	1	čišćenje	3,041
			0	tehničko izviđanje	-
3	04.08.2022.	ITF-01-08/22-MC/TS-BH-USA	10	čišćenje	131,713
			20	tehničko izviđanje	569,483
				Ukupno:	741,580

Tabela 3: Pregled raspisanih tendera za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina

3.4 Realizacija protuminskih aktivnosti na MSP/tehničko izviđanje/čišćenje mina i kasetne municije

U 2022. godini kroz završetak dvadeset tri (23) zadataka minski sumnjivih područja-MSP na sigurno korištenje vraćena je površina od 46.946.731 m², a pronađeno je i uništeno ukupno 3.180 mina i 468 NUS-a.⁴

Pored navedenog, operacije tehničkog izviđanja i čišćenja mina i kasetne municije završene su na osamdeset sedam (87) zadataka i na kraju izvještajne godine

⁴ Radi se o MSP-ovima koji su završeni i certificirani (Izdato uvjerenje i deklaracija) u 2022. godini

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

certificirana površina iznosi 3.450.196 m². U navedenim operacijama pronađeno je i uništeno 351 mina, a od toga je 349 komada protupješadijskih mina, 2 protutenkovskih mina i 5.820 komada ESZR. U okviru ove vraćene površine od 3.450.196 m² operacijama tehničkog izviđanja uklonjena je minska opasnost na površini od 1.823.193 m², operacijama čišćenja mina očišćena je ukupna površina od 352.088 m², dok je na dvadeset (20) zadataka kasetne municije tehnički izviđena i očišćena površina od 1.247.915 m². Na zadacima kasetne municije pronađeno je i uništeno 1.599 komada kasetne municije i 9 komada ESZR. Prosjek broja pronađenih mina po hektaru iznosi 39 komada.

Na MSP-ovima i pojedinačnim projektima za čišćenje i tehničko izviđanje koji su završeni u 2022. godini ukupna površina vraćena na sigurno korištenje iznosi 49,13 km². Ukupan broj pronađenih i uništenih mina je 3.529 i 6.288 ESZR. Procjenjujemo da je preostali broj očekivanih mina u BiH iznosi 171.471.

Prema članu 4. Konvencije o zabrani kasetne municije svaka država potpisnica preuzeala je obavezu da očisti i uništi, odnosno da osigura čišćenje i uništavanje zaostale kasetne municije koja se nalazi u oblastima zagađenim kasetnom municijom, a koje su u njenoj nadležnosti ili pod njenom kontrolom. Rok za izvršenje preuzetih obaveza iz člana 4. Konvencije bio je septembar 2022. godine. Međutim, s obzirom na dinamiku realizacije postojećih projekata kasetne municije, te novih informacija, a koje su dovele do novih sumnji u pogledu kontaminacije kasetnom municijom u skladu sa nadležnostima propisanim odredbama Zakona o deminiranju u Bosni i Hercegovini, u 2022. godini podnijeli smo Zahtjev za produženje roka za ispunjenje obaveza po članu 4. Konvencije. Od strane Implementation Support Unit, Convention on Cluster Munitions-Geneva ovaj zahtjev je odobren sa novim rokom izpunjenja obaveza do septembra 2023. godine. Navedeno podrazumjeva završetak radova na terenu zaključno sa mjesecom martom 2023. godine dok je preostalo vrijeme predviđeno za izvještavanje. Prema podacima u januaru 2023. godine ukupna sumnjiva površina na kasetnu miniciju iznosi 0,4 km². Pored preostalih projekata kasetne municije i zadataka koji su u toku u navedenu površinu ulaze i zadaci na kojima su završene aktivnosti na terenu i nalaze se u postupku izdavanja završne dokumentacije. Sa pregledom stanja u istom periodu, aktivnosti tehničkog izviđanja i čišćenja kasetne municije provode se na pet (5)

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

zadataka dok je za realizaciju preostao još jedan (1) projekat kasetne municije na kojima će se radovi izvoditi Oružane snage Bosne i Hercegovine. Centar za uklanjanje mina Bosni i Hercegovini je i u 2022. godini bio posebno opredijeljen ka djelovanju u suočavanju s prijetnjama kasetne municije sa konačnom željom i namjerom da se ovo dugoročno pitanje riješi u okviru novog odobrenog roka. S tim ciljem, Centar za uklanjanja mina u Bosni i Hercegovini je u protekloj godini održao niz sastanaka sa Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, Norveškom narodnom pomoći (NPA) i Federalnom upravom civilne zaštite koji svojim angažmanom doprinose realizaciji zadatog cilja i sačinjen je plan za nastavak dogovora kako bi se uložili dodatni napor i izvršenje obaveza.

Sa pregledom stanja u januaru 2023. godine u toku je realizacija dvadeset devet (29) projekta MSP od 52 km², sedam (7) pojedinačnih zadataka tehničkog izviđanja i čišćenja i pet (5) zadataka uklanjanja kasetne municije. U protekloj godini završene su aktivnosti ciljane i sistematske istrage na 8,8 km² minski sumnjive površine.

Od početka provođenja operacija tehničkog izviđanja i čišćenja mina u Bosni i Hercegovini od 1996. godine zaključno sa 2022. godinom vraćena je na sigurno korištenje površina od 3.328 km², a pronađeno i uništeno ukupno 74.446 protupješadijskih mina, 8.785 protutenkovskih mina i 70.641 komada ESZR.

Procjenjujemo da je preostali broj očekivanih mina u Bosni i Hercegovini iznosi 171.471.

U tabelama u nastavku prikazane su protuminske aktivnosti na MSP, zadacima tehničkog izviđanja i čišćenja mina/kasetne municije, provedene u 2022. godini.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

TEHNIČKO IZVIĐANJE	Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Uzorkovana površina (m ²)	Učešće administrativnih nivoa u tehničkom izviđanju (%)
SREDNJO-BOSANSKI KANTON	3	137.449	137.449	14%
ZENIČKO-DOBOSKI KANTON	4	111.864	111.864	12%
HERCEGOVACKO-NERETVANSKI KANTON	4	156.191	156.191	16%
BOSANSKO-PODRINSKI KANTON	0	0	0	0%
POSAVSKI KANTON	2	65.688	65.688	7%
SARAJEVSKI KANTON	2	93.246	93.246	10%
KANTON 10	0	0	0	0%
UNSKO-SANSKI KANTON	2	212.173	212.173	22%
TUZLANSKI KANTON	3	192.301	192.301	20%
FEDERACIJA BIH	20	968.91	968.912	53%
REPUBLIKA SRPSKA	15	740.998	740.998	41%
BRČKO DISTRIKT	1	113.283	113.283	6%
BOSNA I HERCEGOVINA	36	1,823.193	1,823.193	100%

Tabela 4. Rezultati tehničkog izviđanja po administrativnim regionima

TEHNIČKO IZVIĐANJE		Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Redukovana/uzorkovana površina (m ²)	Očišćena površina (m ²)	Pronadeno i uništено PP mina	Pronadeno i uništено PT mina	Pronadeno i uništeno ESZR
Vladine organizacije	FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE FBIH	9	665.341	665.341	11.75	55	0	219
	ORUŽANE SNAGE BIH	6	554.909	554.909	25.03	64	0	9
	REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE RS	4	168.690	168.690	8.173	21	0	6
	UKUPNO	19	1,388.940	1,388.940	44.95	140	0	234
Komercijalne organizacije	N&N IVŠA	4	196.604	196.604	0.300	44	2	11
	"POINT" d.o.o.	9	164.057	164.057	3.203	10	0	6
	DETEKTOR	2	44.993	44.993	0	0	0	0
	UEM doo	2	28.600	28.600	0	0	0	0
	UKUPNO	17	434.254	434.254	3.503	54	2	17
SVEUKUPNO		36	1,823.193	1,823.193	48.45	194	2	251

Tabela 5. Rezultati tehničkog izviđanja po organizacijama

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

ČIŠĆENJE	Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Uzorkovana površina (m ²)	Učešće administrativnih nivoa u tehničkom izviđanju (%)
SREDNJO-BOSANSKI KANTON	3	40.321	40.321	17%
ZENIČKO-DOBROJSKI KANTON	2	24.325	24.325	10%
HERCEGOVACKO-NERETVANSKI KANTON	0	0	0	0%
BOSANSKO-PODRINSKI KANTON	0	0	0	0%
POSAVSKI KANTON	0	0	0	0%
SARAJEVSKI KANTON	2	2.798	2.798	1%
KANTON 10	4	29.521	29.521	13%
UNSKO-SANSKI KANTON	8	121.679	121.679	52%
TUZLANSKI KANTON	3	14.369	14.369	6%
FEDERACIJA BIH	22	233.013	233.013	66%
REPUBLIKA SRPSKA	9	119.075	119.075	34%
BRČKO DISTRIKT	0	0	0	0%
BOSNA I HERCEGOVINA	31	352.088	352.088	100%

Tabela 6. Rezultati čišćenja po administrativnim regionima

ČIŠĆENJE MINA		Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Oчишћена/узоркована површина (m ²)	Pronaђено и уништено PP mina	Pronaђено и уништено PT mina	Pronaђено и уништено ESZR	Уčešће организација у чиšćenju mina (m ²)
Vladine organizacije	FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE FBIH	3	10.481	10.481	8	0	6	5%
	ORUŽANE SNAGE BIH	3	4.912	4.912	1	0	4,959	1%
	REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE RS	1	0.501	0.501	0	0	0	0%
	UKUPNO	7	15.894	15.894	9	0	4,965	6%
Nevladine organizacije	NVO STOP MINES	5	79.354	79.354	11	0	171	7%
	"IN DEMINING" N.H.O.	3	64.714	64.714	25	0	1	16%
	UKUPNO	8	144.07	144.07	36	0	172	24%
Komercijalne organizacije	N&N IVŠA	5	87.926	87.926	30	0	382	20%
	DETEKTOR	5	62.502	62.502	55	0	41	36%
	UEM doo	6	41.699	41.699	23	0	9	15%
	UKUPNO	16	192.13	192.13	108	0	432	71%
	SVEUKUPNO	31	352.088	352.088	153	0	5,569	100%

Tabela 7. Rezultati čišćenja mina po organizacijama

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

ADMINISTRATIVNI NIVO/ORGANIZACIJA	Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Oštećena površina (m ²)	Tehnički izviđena površina (m ²)	Broj pronađenih i uništenih KB	Broj pronađenog i uništenog ESZR
Hercegovačko-Neretvanski	1	9,996	2,503	7,492	0	0
Zeničko - Dobojski	7	342,044	202,252	97,761	715	1
Tuzlanski	8	565,535	285,161	206,759	781	1
Kanton 10	1	67,589	41,909	0	88	1
Republika Srpska	3	262,751	108,539	64,235	15	6
UKUPNO	20	1,247,915	640,364	376,247	1,599	9
Federalne uprave civilne zaštite	1	9,996	2,503	7,492	0	0
Oružane snage BiH	6	281,188	151,988	129,200	552	1
NPA	13	956,731	485,873	239,555	1,047	8
UKUPNO	20	1,247,915	640,364	376,247	1,599	9

Tabela 8. Rezultati tehničkog izviđanja i čišćenja kasetne municije

Red. br.	Entitet	MSP ID	Naziv MSP-a	Vraćena površina km ²	Očišćena površina km ²	Reducirana površina km ²	Broj mina	NUS
1	FED	5	Zlosela	11,483,399	65,994	1,045,909	1,156	50
2	FED	14	Vozuća	2,136,639	53,802	531,554	187	71
3	FED	28	Tomina 1	1,792,499	8,122	233,487	15	4
4	FED	30	Hrasnica	448,864	2,102	151,803	20	1
5	FED	32	Gojčin	2,377,420	24,543	1,125,427	154	38
6	FED	36	Vlašić 3	2,232,006	39,284	305,154	430	37
7	FED	40	Carica	1,963,132	8,741	219,074	11	29
8	FED	45	Bijelo Buće	2,669,463	17,620	661,725	90	70
9	FED	48	Drenova Glavica	358,241	511	73,644	3	0
10	FED	50	Lanište	481,732	11,927	61,072	86	1
11	FED	53	Hodovo	2,172,943	59,441	430,729	169	17
12	FED	68	Šehovci 3	2,420,235	19,218	189,183	97	0
13	FED	74	Kosmač	2,425,228	5,079	78,575	19	4
14	FED	77	Fajtovci 1	1,934,345	1,318	257,310	11	2
15	FED	78	Gola brda	1,431,713	32,588	456,942	79	4
16	FED	82	Bihać 1	828,482	3,361	330,007	13	38
17	FED	84	Zelinja Gornja	669,001	1,138	122,637	4	4
18	FED	88	Hum	706,630	2,884	141,960	0	1
19	RS	13	Zborište - Kruščik	825,665	8,391	169,876	22	35
20	RS	18	Koprivna	2,644,102	52,951	245,348	92	1
21	RS	21	Kruševa brdo 1	2,169,818	16,692	277,244	64	15
22	RS	25	Ljubljenica	1,783,129	120,400	851,162	386	36
23	RS	31	Korate	992,045	14,561	311,044	72	10
UKUPNO				46,946,732	570,667	8,270,867	3,180	468

Tabela 9. Pregled završenih MSP u 2022. godini-izdato uvjerenje i deklaracija

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

Administrativni nivo/organizacija	Broj MSP-ova	Vraćena MSP-a km ²	Očišćena površina m ²	Broj pronađenih i uništenih mina	Broj pronađenog i uništenog NUS-a
Tuzlanski kanton	2	3,046,421	25,680	158	42
Sarajevski kanton	1	2,425,228	5,079	19	4
Srednje-bosanski kanton	4	7,313,465	67,747	552	137
Zeničko-dobojski kanton	1	2,136,639	53,803	187	71
Unsko-sanski kanton	6	7,815,535	44,457	225	45
Hercegovačko-neretvanski kanton	3	4,311,285	94,913	248	22
Kanton 10	1	11,483,399	65,993	1,156	50
FEDERACIJA BiH	18	38,531,972	357,672	2,545	371
REPUBLIKA SRPSKA	5	8,414,759	212,995	635	97
BRČKO DISTRIKT	0	0	0	0	0
BOSNA I HERCEGOVINA	23	46,946,731	570,667	3,180	468
Oružane snage Bosne i Hercegovine (OS BiH)	5	15,594,691	95,070	1,317	93
Republička uprava civilne zaštite	2	3,469,767	61,342	114	36
"IN DEMINING" N.H.O.	1	2,425,228	5,079	19	4
The Mines Advisory Group-MAG	4	7,524,424	266,231	821	128
Norveška narodna pomoć (NPA)	6	10,932,431	109,476	773	133
Centar za obuku pasa (MDDC)	4	5,207,691	25,347	121	70
NGO Stop Mines	1	1,792,499	8,122	15	4
UKUPNO	23	46,946,731	570,667	3,180	468

Tabela 10. Pregled završenih MSP u 2022.g. po administrativnim regionima

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

Red.	Entitet	ID MSP	MSP-Naziv	Površina m ²	Općina/Opština	Izvođač
1	FED	6	Bilj potok	3,164,084	Kupres	Oružane snage Bosne i Hercegovine
2	FED	8	Olovake Luke - Petrovići	7,770,000	Olovo	Oružane snage Bosne i Hercegovine
3	FED	10	Jelačići	2,186,719	Kladanj	Oružane snage Bosne i Hercegovine
4	FED	80	Sapna-Vatinica	325,790	Sapna	Norwegian Peoples Aid (NPA)
5	FED	33	NP Una	3,528,587	Bihac	Federalna uprava civilne zaštite
6	FED	42	Kozlovac	2,230,679	Ilijal	Federalna uprava civilne zaštite
7	FED	47	Radoč	1,021,471	Bužim	Oružane snage Bosne i Hercegovine
8	FED	49	Donji Ukičnjak	1,153,344	Maglaj	The Mines Advisory Group-MAG
9	FED	81	Čamovine Žubeta	1,698,585	Vareš	Oružane snage Bosne i Hercegovine
10	FED	62	Zebina Šuma	1,681,394	Foča	Federalna uprava civilne zaštite
11	FED	63	Gradnja	897,526	Olovo	Oružane snage Bosne i Hercegovine
12	FED	85	Ularice-Bejčići	1,246,157	Usora	Centar za obuku pasa za otkrivanje mina u BiH
13	FED	79	Vranjevići	2,249,727	Mostar	Oružane snage Bosne i Hercegovine
14	FED	91	Dolovi-Čekićka Rijeka	1,838,592	Čelić	The Mines Advisory Group-MAG
15	FED	94	Uzdol	1,530,058	Prozor-Rama	Oružane snage Bosne i Hercegovine
16	FED	96	Aramovina-V.Mionica	704,793	Gradačac	Oružane snage Bosne i Hercegovine
17	FED	97	Šešići	1,795,048	Trovnik	Oružane snage Bosne i Hercegovine
18	RS	44	MSP Kotor Varoš I	991,363	Kotor Varoš	Republička uprava civilne zaštite RS
19	FED	101	Dubica-Novi Grad	1,424,090	Odžak	Federalna uprava civilne zaštite
20	FED	105	Poplat	1,841,852	Stolac	Federalna uprava civilne zaštite
21	RS	4	Josje	1,185,376	Šćekovići	Oružane snage Bosne i Hercegovine
22	RS	58	Lopare 2	498,575	Lopare	Norwegian Peoples Aid (NPA)
23	RS	17	Gornji Božnici	1,634,344	Derventa	Oružane snage Bosne i Hercegovine
24	RS	23	Vojkovići	1,865,679	Istočna Ilidža	Oružane snage Bosne i Hercegovine
25	FED	87	Brčko Istoč	870,894	Brčko	The Mines Advisory Group-MAG
26	FED	76	Baonine	1,292,252	Ravno	The Mines Advisory Group-MAG
27	FED	83	Glavška	1,576,292	Ravno	The Mines Advisory Group-MAG
28	FED	102	Vidovice-Talaševićka I	1,201,141	Orašje	Oružane snage Bosne i Hercegovine
29	FED	111	Boderište	2,508,134	Brčko	The Mines Advisory Group-MAG
Ukupno:					51,912,545	

Tabela 11. Pregled MSP-ova u toku (stanje januar 2023. godine)

Red.	Entitet	ID MSP	MSP-Naziv	Površina km ²	Općina/ Opština	Kompanija/Izvođač
1	FED	54	Vlajtčići	2,173,563	Visoko	The Mines Advisory Group-MAG
2	RS	2	Hum 1	734,362	Trebinje	Republička uprava civilne zaštite RS
3	RS	15	Babešnica	548,951	Modriča	Oružane snage Bosne i Hercegovine
4	RS	27	Crni vrh - Šibovi	936,518	Mrkonjić Grad	Republička uprava civilne zaštite RS
5	RS	28	Poloj - Liješće	835,938	Brod	The Mines Advisory Group-MAG
6	RS	55	Brčko Sjever 1	1,053,592	Brčko	NORWEGIAN PEOPLES AID (NPA)
7	RS	59	Šamac	1,036,353	Šamac	NORWEGIAN PEOPLES AID (NPA)
8	RS	60	Brčko Zapad	1,472,781	Brčko	NORWEGIAN PEOPLES AID (NPA)
UKUPNO:					8,792,057	

Tabela 12. Pregled MSP sa završenim ciljanim i sistematskim Istragama-tehničkim metodama u 2022. godini^s

^s Radi se o MSP na kojima su završene tehničke metode, a nisu izdata uvjerenja i deklaracije. U skladu sa odredbama SOP-a za NTI nakon završetka tehničkih metoda, a prije izdavanja uvjerenja i deklaracije, provodi se ocjene kvaliteta završnog izvještaja i potpisivanje izjave o nepostojanju sumnje na miniranost.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

Red. Br.	Ent	Broj zadatka/ projekta	Naziv lokacije	Površina m ²	Izvođač	Općina/ Opština	PMA
1	RS	2113 53439	Donja Lupljanica 1/3,	107,627	Republička uprava civilne zaštite RS	Derventa	tehničko izviđanje
2	FED	4282 6705	Šehov gaj Lazine 5,	115,445	Federalna uprava civilne zaštite	Vitez	tehničko izviđanje
3	RS	2128 55102	Put za crkvu, selo Prosijak	6,362	Republička uprava civilne zaštite RS	Trebinje	tehničko izviđanje
4	FED	4206 7225	Krvava glava 2	53,990	Republička uprava civilne zaštite RS	Ravno	tehničko izviđanje
5	FED	4280 10625	Ostra Luka - Bok 1	85,170	Oružane snage Bosne i Hercegovine	Orašje	tehničko izviđanje
6	FED	4304 10397	Lepnica - Vepriće	69,026	Federalna uprava civilne zaštite	Orašje	tehničko izviđanje
7	FED	4339 5834	Kasarna Daljani Donji Vakuf	48,813	Oružane snage Bosne i Hercegovine	Donji Vakuf	čišćenje
UKUPNO:				486,433			

Tabela 13. Pregled zadataka TI i čišćenja u toku (stanje januar 2023. godine)

Red. br.	Entitet	ID	Lokacija	Rizična površina m ²	Sumnjičiva površina m ²	Općina	Izvođač
1	FED	KM-108	Kopljari	3,309	42,830	Kakanj	Norveška narodna pomoć-NPA
2	FED	KM-18	Paljenica	58,099	86,890	Glamoč	Federalna uprava civilne zaštite
3	FED	KM-106	Bešić-Munjača	18,421	51,140	Sapna	Norveška narodna pomoć-NPA
4	RS	KM-33	Kozila	129,252	129,252	Petrovac	Norveška narodna pomoć-NPA
5	FED	KM-110	Sapna - Vitinica KM	2,540	2,540	Sapna	Norveška narodna pomoć-NPA
Ukupno:				211,621	312,652		

Tabela 14. Pregled zadataka kasetne municije u toku (stanje januar 2023. godine)

Red. br.	Entitet	ID	Lokacija	Rizična površina m ²	Sumnjičiva površina m ²	Općina	Izvođač
1	FED	KM-109	Sapna - Mededa	22,798	39,350	Sapna	Oružane snage BiH
Ukupno:				22,798	39,350		

Tabela 15. Pregled pripremljenih projekata za uklanjanje kasetne municije

Red. br.	Entitet	ID	Lokacija	Rizična površina m ²	Sumnjičiva površina m ²	Općina	Izvođač
1	FED	KM-103	Podgorje-Čubrič	5,136	39,670	Banovići	Oružane snage BiH
2	FED	KM-105	Krivače-Vionica	7,451	14,503	Čitluk	Norveška narodna pomoć-NPA
Ukupno:				12,587	54,173		

**Tabela 16. Pregled zadataka za uklanjanje kasetne municije završenih na terenu
koji čekaju izdavanje deklaracije i certifikata**

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

3.5 Trajno obilježavanje

U 2022. godini postavljeno je 158 minskih znakova upozoravanja na minsku opasnost. Trajno obilježavanje je izvršeno u sklopu završenih deminerskih zadataka radi obilježavanja granica sa rizičnom površinom.

BOSNA I HERCEGOVINA		Ured Sarajevo		Kancelarija Banja Luka		Regionalni Ured Brčko	
PLAN	500	310	62%	135	27%	55	11%
REALIZACIJA	158 (32%)	131	42%	27	20%	0	0%

Tabela 17. Pregled trajnog obilježavanja u 2022. godini

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

4. UPOZORAVANJE NA MINE/ESZR/KASETNU MUNICIJU

Upozoravanje na mine u 2022. godini je realizirano kroz javno informiranje, edukaciju ugroženih i ostalih grupa stanovništva, kao i kroz povezivanje protuminskih akcija sa ugroženim zajednicama.

Projektima upozoravanja na mine, pored izviđačkih timova Centra za uklanjanje mina u BiH, angažirane su akreditirane deminerske organizacije, organizacije za upozoravanje na mine, EUFOR i IOM koji su u 2022. godini obuhvatili direktno 37.767 osoba.

Naziv zadatka	Vrsta zadatka	Organizacija	Administrativni region	Broj direktno educiranih osoba
Brčko Sjever 1, KM Parcela KO Mionica, MSP Šamac, MSP Brčko zapad, KM Tuholj, KM Kladanj centar, MSP Japaga- Han Pijesak, MSP Lopare 2, MSP Vitinica, MSP Željava Kosa, KM Bešići/ Munjača, KM Kozila Petrovac.	Upozoravanje na mine u okviru zadatka MSP	Norveška narodna pomoć	BiH	3.491
Kampanja upozoravanja na mine u osnovnim školama u BiH	Upozoravanje na mine	BHMAC u saradnji sa osnovnim školama u BiH	BiH	9.122
Misli Mine	Upozoravanje na mine	Društvo crvenog krsta/ križa BiH	BiH	10.000
Upozoravanje na opasnost od mina mlinčanata	Upozoravanje na mine	IOM	BiH	618
Brčko Distrikat	Upozoravanje na mine	Posavina bez mina	BD	200
Eufor	Upozoravanje na mine	EUFOR	BiH	14.336
UKUPNO:				37.767

Tabela 18. Pregled upozoravanja na mine u 2022. godini

Organizacija Norveška narodna pomoć je aktivnostima upozoravanja na mine u ugroženim lokalnim zajednicama obuhvatila ukupno 11.627 osoba, 5.651 žena i 5.976 muškaraca. Direktno kroz aktivnosti edukacije i povezivanja sa lokalnom zajednicom ukupno 3.491 osoba. Indirektno kroz aktivnosti javnog informiranja obuhvaćeno je 8.136 osoba.

Organizacija Posavina bez mina je aktivnostima upozoravanja na mine u ugroženim lokalnim zajednicama obuhvatila ukupno 1.350 osoba. Direktno kroz aktivnosti edukacije i povezivanja sa lokalnom zajednicom ukupno 200 osoba, 72 žene i 128 muškaraca. Indirektno kroz aktivnosti javnog informiranja 1.150 osoba, a toliko je podijeljeno i brošura za upozoravanje na mine. Kontrolirano je 620 znakova minske opasnosti i postavljeno 147 novih znakova.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

Kampanjom upozoravanja na opasnost od mina koju je provodio BHMAC u suradnji sa osnovnim školama u BiH samo za 6. razrede osnovnih škola obuhvaćeno je ukupno 9.122 djece, od čega 4.549 djevojčica i 4.573 dječaka. EUFOR je konstantno provodio aktivnosti upozoravnja na mine za sve ugrožene kategorije stanovništva obuhvativši direktno ukupno 14.336 osoba, 6.845 žena i 7.491 muškarca.

U strukturi Društva Crvenog krsta/križa održana su takmičenja "Misli Mine BiH", počev od školskih, općinskih, regionalnih/kantonalnih zaključno sa entitetskim takmičenjima. Takmičenja su održana u 100 općina, 9 regija i 7 kantona zaključno sa entitetskim takmičenjima "Misli Mine". Na svim nivoima takmičenja direktno učešće je uzelo oko 10.000 učenika 7. razreda osnovne škole, indirektno je takmičenje pratilo oko 5.000 učenika i 3.000 volontera Crvenog krsta/križa. Ukupno kroz takmičenja je obučeno oko 18.000 mlađih. Crveni krst Republike Srpske je povodom „Nedjelje upozoravanja na opasnost od mina“ raspisao nagradni konkurs za izradu likovnih i literarnih radova učenika osnovnih škola i literarnih radova učenika srednjih škola na temu "Znanjem protiv mina. Sigurno i bezbjedno stazama humanosti". Na nagradnom konkursu je učešće uzelo više od 50 osnovnih i srednjih škola, a na svim nivoima organiziranja stiglo je preko 300 likovnih i literalnih radova.

Organizacija IOM je provela aktivnosti upozoravanja na opasnost od mina migranata i tom aktivnošću je direktno obuhvaćeno ukupno 618 osoba, 8 žena i 610 muškaraca.

U izvještajnom periodu organizirana je jedna obuka za instruktore upozoravanja na opasnost od mina na kojoj je obučeno 25 polaznika.

Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini vrši konstantnu promociju projekta koji je realiziran u suradnji sa UNDP-om, a radi se o aplikaciji za upozoravanje na opasnost od mina „BiHMine“ koja u velikoj mjeri doprinosi razvoju svijesti o blizini minski sumnjivih područja.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

5. POMOĆ ŽRTVAMA OD MINA/ESZR/KASETNE MUNICIJE

U 2022. godini organizacija amputiraca UDAS realizirala je projekat za žrtve mina u BiH "Pčelarstvo kao alat u osnaživanju žrtava mina u BiH – faza 2". Projekat je financiran i podržan od strane: ITF Slovenije, Pčelarske akademije Slovenije, Ministarstva vanjskih poslova Slovenije, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske. Edukativni trening u oblasti pčelarstva za žrtve mina održan je za 30 preživjelih od mina iz 17 gradova iz Bosne i Hercegovine koji se bave pčelarstvom i koji planiraju da pokrenu biznis u ovoj oblasti. Cilj treninga bio je osposobiti žrtve mina za vođenje malih biznisa u oblasti pčelarstva, te uspostaviti najbolji način za umrežavanje žrtava mina koji se bave pčelarstvom.

Udruženje Centar za obuku pasa za otkrivanje mina u BiH je u toku 2022. godine uz pomoć sredstava vlade SAD osiguralo pomoć u izradi potkoljenih i natkoljenih proteza za 10 osoba s područja Sarajeva, Trnova, Tuzle, Vojkovića i Bihaća. Projekat će biti nastavljen u 2023. godini. Vlade Savezne Republike Njemačke osigurala je sredstva za izradu 16 proteza i 14 dodatnih silikonskih lajnera za osobe iz Istočnog Sarajeva, Pala, Visokog, Doboja Istoka, Tešnja, Maglaja i Sarajeva. U toku 2022. godine napravljeno je ukupno 26 proteza.

Kroz projekat "Neformalnim zapošljavanjem do veće ekonomске samostalnosti RVI, amputiraca" Udruženje UDAS je uz pomoć Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Prijedor osiguralo ekonomsku podršku u neformalnom zapošljavanju, podršku malih biznisa u poljoprivredi za 10 korisnika žrtava mina u Republici Srpskoj. Podrška je podrazumijevala nabavku opreme mašina i alata (stolarska oprema, mašine, alati, pčelarska oprema, molerski material, stočni fond, oprema za IT sektor, oprema za autopraonicu i dr.).

U toku 2022. godine realizirali su i projekat "Veća socijalna uključenost lica sa invaliditetom" uz podršku Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske. U okviru projekta osigurana je podrška u neformalnom zapošljavanju, podrška malih biznisa u poljoprivredi za 84 korisnika, žrtava mina u Republici Srpskoj. Podrška je podrazumijevala nabavku opreme mašina, alata, plastenika, freza, motokultivatora, kopačica, aparata za dubinsko pranje auta i namještaja i dr. Osigurana je sanacija dijela stambenog objekta za žrtve mina u Republici Srpskoj za 20 žrtava mina. Podrška je

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

---

podrazumijevala nabavku građevinskog materijala za sanaciju. Za ukupno 40 korisnika žrtava mina koji se nalaze u stanju socijalne potrebe osigurani su prehrambeni paketi.

U decembru 2022. godine kroz realizaciju projekta "Investing in Action" čiji je partner Međunarodna koalicija za zabranu mina ICBL Ženeva organiziran je okrugli sto na temu "Bosna i Hercegovina bez mina, barijera i žrtava – postignuća i izazovi". Okrugli sto održan je u Sarajevu sa 28 učesnika među kojima su UDAS i BHMAC kao glavni organizatori, te strane ambasade (Slovenija, SAD, Norveška), Komisija za deminiranje u BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH, entitetski fondovi za zapošljavanje osoba sa invaliditetom, entitetske civilne zaštite, udruženja preživjelih od mina, nevladine organizacije za uklanjanje mina i mediji. Cilj okruglog stola bio je logičan nastavak činjenice da se 2022. godine navršava 25. godina od usvajanja i potpisivanja MBT i 30. godina od uspostavljanja Međunarodne kampanje za zabranu nagaznih mina (ICBL), kao globalne koalicije civilnih društvenih organizacija u preko 100 zemalja, uključujući udruženja žrtava mina iz Bosne i Hercegovine, te da se 20. sastanak država članica Konvencije o zabrani protupješadijskih nagaznih mina održava u Ženevi iste sedmice kada je održan okrugli sto. Ovo je stoga bila idealna prilika da se ne samo obilježe pomenuti jubileji, te da se nastavi sa preostalim obavezama MBT-a po pitanju čišćenja minirane teritorije i pružanje podrške žrtvama mina u Bosni i Hercegovini.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

6. OSIGURANJE KVALITETA

U 2022. godini izdato je 1.017 ovlaštenja i 149 akreditacija za protuminsko djelovanje u Bosni i Hercegovini. Od ovog broja izdatih akreditacija 80 akreditacija se odnosi na izdavanje novih akreditacija, a 69 akreditacija je godišnja obnova akreditacija. Izdato je i 27 inspekcijskih ovlaštenja. U 2022. godini produženo je 20 akreditacija za deminerske organizacije.

Inspektori kontrole kvaliteta Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini obavili su 2.996 stručna nadzora/inspekcije na 133 zadatka.

Tehničko izviđanje i čišćenje			Tehničko izviđanje i čišćenje (MSP)			Tehničko izviđanje i čišćenje kasetne municije			Upozoravanje na mine			Ukupno inspekcija
Broj kontroliranih zadatka	Broj inspekcija	Inspekcija/zadatu	Broj kontroliranih zadatka	Broj inspekcija	Inspekcija/zadatu	Broj kontroliranih zadatka	Broj inspekcija	Inspekcija/zadatu	Broj kontroliranih zadatka	Broj inspekcija	Inspekcija/zadatu	
56	426	7,6	61	2431	39,85	15	133	8,86	1	6	6	2996

Tabela 19: Efektivnost i produktivnost stručnih nadzora/inspekcija

U cilju sticanja ili obnove akreditacije, odnosno redovne godišnje provjere, u 2022. godini izvršeno je 1044 testiranja metal detektor, 63 testiranja prega⁶ i 25 testiranja mašina za deminiranje. U cilju sticanja ili obnove akreditacije, odnosno nabavke nove opreme, kod 18 organizacija izvršeno je 33 pregleda i procjene upotrebljivosti opreme i sredstava.

Testiranje metal detektor			Testiranje prega			Testiranje mašina		
Planirano	Izvršeno	Realizacija	Planirano	Izvršeno	Realizacija	Planirano	Izvršeno	Realizacija
1010	1044	103%	60	63	105%	28	25	89%

Tabela 20: Pregled testiranja resursa

Standardnim operativnim procedurama Poglavlje I za netehničko izviđanje (NTI) (2018) u dijelu 11. Kontrola kvalitata u procesu NTI propisana je kontrola procesa NTI u Sektoru operacija BHMAC-a, Uredu Sarajevo, Kancelariji Banjaluka i RU/RK. Ukupan broj faznih kontrola procesa NTI za 2022. godinu je bio 474.

⁶ Prega – vodič psa i pas za otkrivanje eksploziva

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

7. OBUKE

U izvještajnom periodu akreditirane deminerske organizacija su u periodu prije početka deminerske sezone vršile redovne periodične doobuke operativnog osoblja. Pored redovne doobuke vršene se i vanredne doobuke po procjenama rukovodstva organizacija ili po zahtjevu investitora.

Obuke su uspješno provođene u skladu sa odredbama Poglavlja I Obuke Standarda za uklanjanje mina i NUS-a u BiH i Instrukcije BHMAC-a koje određuju minimalni sadržaj plana doobuka prije početka deminerske sezone 2022. godine. U toku su aktivnosti na pripremi baze podataka za unos podataka za doobuku operativnog osoblja akreditiranih organizacija.

Zaključak je uspješna suradnja sa predstavnicima akreditiranih organizacija koje su provodile obuke i doobuke u toku 2022. godine.

Održane su obuke za 13 zaposlenika BHMAC u cilju postizanja i izjednačavanja specijalističkih zvanja operativnog osoblja u oblastima kontrole kvaliteta i planiranja PMD što je od suštinskog značaja za efikasno i efektivno obavljanje poslova iz nadležnosti BHMAC u procesu vraćanja zemljišta.

Održana je obuka osnovnog deminerskog kursa od strane OSBIH za 4 zaposlenika BHMAC i od strane RUCZRS za 2 zaposlenika BHMAC.

U 2022. godini evidentirano je 235 polaznika obuka po zvanjima i 561 polaznik doobuka.

OBUKE 2022										
Vrsta kursa	BHMAC	OSBH	RSCZ	NPA	Point	MDDC	Provita	K-9	UEM	
Trener prega						1				
Formiranje prege						4		3		
Kerovođa						1				
Inspektor kont.kvaliteta	13	20								
Operater za UES		20								
Osnovni deminerski	54	14					5		9	
Čišćenje i TI kasetne municije							9			
Instruktor MRE		20								
Voda dem. odjeljenja	12	20	17							

Tabela 21. Pregled održanih obuka

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

OSBH	FUCZ	RSCZ	NPA	Stop mine	Eco dem	Dete ktor	UEM doo	MAG	Point
156	126	69	42	24	15	22	18	73	16

Tabela 22. Pregled održanih doobuka osoblja deminerskih organizacija

Ostvarena je suradnja sa partnerskim organizacijama i u maju 2022. godine predata je prijava za apliciranje u učešću u Projektu „Upotreba vještačke inteligencije u protuminskom djelovanju“.

Izvor finansiranja: NATO – Odjeljenje za nove sigurnosne izazove; Program – „Nauke za mir i sigurnost“

Ključni prioritet Projekta:

1. Povećati svijest o razvoju sigurnosti, uključujući i rano upozoravanje, u cilju sprječavanja krize
2. Otkrivanje i čišćenje mina i neeksplođiranih ubojnih sredstava
3. Razvoj i osiguranju naprednih tehnologija, metodologija i najbolje prakse

Učesnici u projektu:

Partneri na projektu su:

- Fakultet elektrotehnike i računarstva, Zagreb;
- Fakultet elektrotehnike, Sarajevo;
- Fakultet prometnih znanosti, Zagreb;
- Geodetski fakultet, Zagreb;
- Centar za testiranje, razvoj i obuku, Zagreb

Korisnici projekta su:

- Centar za uklanjanje mina Bosne i Hercegovine, Sarajevo;
- Hrvatski centar za razminiranje, Zagreb

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

8. ZAGOVARANJE I MEĐUNARODNA SURADNJA

U januaru 2022. godine, Centar za uklanjanje mina u BiH, a u suradnji sa UNDP BiH, organizirao je Radionicu na temu unaprjeđenja procesa netehničkog izviđanja u BiH. Radionica je omogućila da se kroz razmjenu dosadašnjeg iskustva, unaprijedi budući rad, koji će uveliko pojednostaviti i jasnije definirati ovaj proces u narednom periodu.

U cilju ispunjenja obaveza iz Konvencije o zabrani uklanjanja, proizvodnje, skladištenja i transfera kasetne municije, u organizaciji Snaga europske unije, U februaru 2022. godine, održana je konferencija sa ciljem utvrđivanja tačnih lokacija koja sadrže kasetnu municiju, planiranim projektima, te procjenu operativnih i finansijskih kapaciteta za implementaciju zadataka.

Tokom aprila 2022. godine, Centar za uklanjanje mina u BiH je ugostio predstavnike Jedinice za podršku implementaciji Otawske konvencije, u oblasti pomoći žrtvama mina. Na sastanku kome su prisustvovali i predstavnici Koordinacionog tijela za pomoć žrtvama mina, razgovarano je o Akcionom planu za pomoć žrtvama mina, te o uključenju žrtava mina u društvene procese.

U aprilu 2022. godine, održan je redovni sastanak odbora za protuminsko djelovanje, a u organizaciji Ministarstva civilnih poslova BiH uz podršku UNDP BiH. Na sastanku je naglašena važnost održavanja ovakvih skupova, u cilju nastavka jasno koordiniranih zajedničkih napora međunarodne zajednice i domaćih institucija, u finalnoj eliminaciji minskog rizika i stvaranju sigurnog okruženja.

U okviru obilježavanja 4. aprila Međunarodnog dana borbe protiv mina, na području Brčko Distrikta, održana je konferencija za medije, na kojoj je još jednom ukazano na i dalje postojeću opasnost u vidu mina i ESZR, te o potrebama za veće izdvajanje domaćeg novca za ovu namjenu. Brčko Distrikt, kao dobar primjer lokalne zajednice, koja izdvaja značajna sredstva za deminiranje ima realan plan da Brčko učini slobodnim od mina u naredne dvije godine.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

Predstavnici Centra za uklanjanje mina u BiH su u maju 2022. godine uzeli učešće i na Radionici o primjeni standarda proaktivne transparentnosti, te o konceptu otvorene vlasti. U cilju doprinosa i zalaganja procesu transparentnosti, Centar za uklanjanje mina u BiH se zalaže za objavu svih dostupnih informacija na svojim službenim internet stranicama, kako bi se poboljšala kvaliteta pruženih usluga i zadovoljile potrebe građana.

U maju 2022. godine, Centar za uklanjanje mina u BiH je ugostio predstavnike Generalnog inspektorata za vanredne situacije Rumunije. Na sastanku je razgovarano o mogućnosti suradnje i pružanja pomoći u oblasti izgradnje kapaciteta za uklanjanje i uništavanje neeksplodiranih ubojitih sredstava.

Tokom maja 2022. godine, predstavnici BHMAC su učestvovali u radu međunarodnog simpozija „Protuminsko djelovanje 2022“, u Vodicama, Republika Hrvatska. Ovogodišnji simpozij je dao uvid u najnovije tehnologije i dostupne metode, kao što su standardi obuka, istraživanje i razvoj, te predstavljanje najboljih praksi iz područja oslobađanja zemljišta.

Predstavnici Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini su u junu 2022. godine, učestvovali na 25. sastanku direktora centara za uklanjanje mina i UN Savjetnika u Ženevi, a na poziv Jedinice za podršku implementaciji Konvencije o zabrani upotrebe, skladištenja, proizvodnje i transporta PP mina i o njihovom uništavanju. Tokom sastanka je predstavljen koncep HDP Nexus, po kome protuminsko djelovanje predstavlja vitalni elemenat veze između mira, humanitarnog djelovanja i razvoja.

Predstavnici Centra za uklanjanje mina u BiH su u decembru 2022. godine prisustvovali 29. radnom sastanku SEEMACC, gdje je razmatrana mogućnost podrške kapacitetima za regionalnu saradnju, kroz EU mehanizme financiranja.

U decembru 2022. je u organizaciji NVO Norveška narodna pomoć i Švicarske agencije za razvoj i saradnju, održana Radionica na temu procjena potreba i planiranja poboljšanja kapaciteta upravljanja kvalitetom državnih tijela za protuminsko djelovanje.

U decembru 2022. godine, Centar za uklanjanje mina u BiH je uz podršku UNDP BiH i Snagama Evropske Unije, obilježio 20 godina postojanja i 25 godina od

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

---

potpisivanja Konvencije o zabrani upotrebe, proizvodnje, skladištenja i transfera PP mina. Svi prisutni su imali prilike pogledati film "Zemlja bez mina do 2027. godine", dok su svim donatorima uručene zahvalnice za dosadašnji doprinos na polju protuminskog djelovanja.

Predstavnici Centra za uklanjanje mina u BiH su u decembru 2022. godine učestvovali na međunarodnoj konferenciji pod nazivom "Izazovi i prilike u protuminskoj akciji", a u organizaciji ANAMA, Azerbejdžan. Konferencija je predstavljala izuzetnu priliku za razmjenu iskustava, te razgovor o procedurama i metodama koje se koriste tokom terenskih operacija humanitarnog deminiranja.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

9. ANALIZA PRODUKTIVNOSTI OPERATIVNIH KAPACITETA

Bosna i Hercegovina je u 2022. godini imala akreditirane 24 organizacije za protuminsko djelovanje, od čega: 10 komercijalnih organizacija, 9 nevladinih organizacija i 5 vladinih organizacija. Organizacije su raspolagale sa 25 mašinama za mehaničku pripremu zemljišta u deminiranju, 40 prega i 1.134 metal detektora.

Rb	Organizacija	Broj mašina	Broj prega	Broj detektora
1	MINEMON d.o.o Pale	0	0	10
2	TROTIL d.o.o Sarajevo	0	0	7
3	POINT d.o.o	1	0	26
4	DETEKTOR d.o.o	1	2	35
5	CHR d.o.o	0	2	23
6	EKSPLORING d.o.o	0	0	5
7	N&N IVŠA d.o.o	2	2	54
8	HEKSOGEN d.o.o	0	0	8
9	UEM d.o.o	2	2	53
10	DCM MEDIA d.o.o	0	0	8
11	IN DEMINING	1	2	50
12	CENTAR ZA OBUKU PASA ZA OTKRIVANJE MINA	0	2	18
13	NGO POSAVINA BEZ MINA	0	0	0
14	NGO PRO VITA	0	0	0
15	NGO STOP MINES	1	4	111
16	NORWEGIAN PEOPLES AID (NPA)	4	5	160
17	MAG	0	4	72
18	UG EKO DEM	1	0	20
19	UDRUŽENJE ZA OBUKU PASA TRENING TIM	0	0	0
20	FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ŽAŠTITE	5	4	108
21	CIVILNA ŽAŠTITA BRČKO DISTRINKTA	0	0	7
22	DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA/KRSTA BIH	0	0	0
23	ORUŽANE SNAGE BIH	3	9	313
24	REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ŽAŠTITE RS	4	2	46
UKUPNO		25	40	1134

Tabela 23: Pregled resursa u 2022. godini

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

U akreditiranim organizacijama angažirano je 1.017 lice koja posjeduju akreditaciju za obavljanje poslova protuminskog djelovanja i ovlaštenje za rad, odnosno 717 deminera i 300 lica koja su ovlaštena za obavljanje rukovodnih i nadzornih zadataka (vođe timova, vođe radilišta, operativni oficiri, oficiri za osiguranje kvaliteta, treneri prega, kerovode, operateri i dr.)

10. ELIMINACIJA RIZIKA

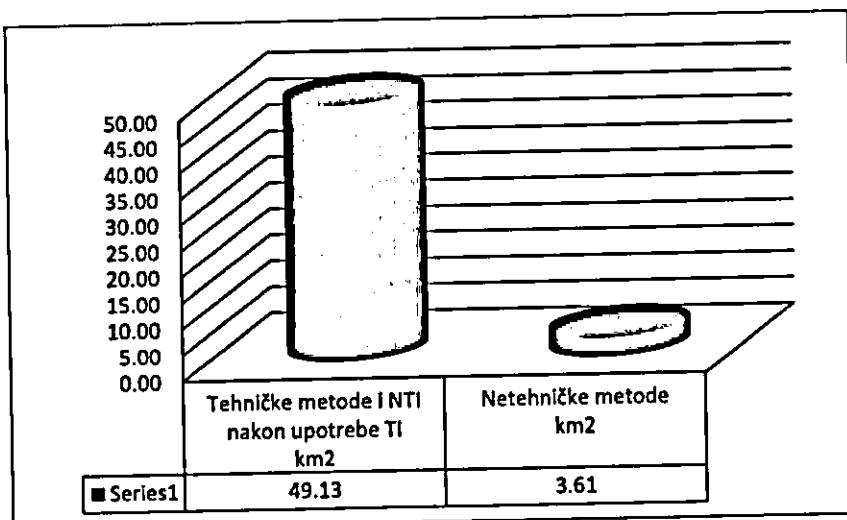
U 2022. godini sumnjiva opasna površina je smanjena za 52,74km². Netehničkim metodama (sistemsко i generalno/netehničko izviđanje prije upotrebe tehničkih metoda) od strane Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini otkazano je 3,61km². Tehničkim metodama i netehničkim metodama nakon upotrebe tehničkih metoda površina je smanjena za 49,13 km² i to kroz: otkazivanje površine na MSP 38,10km², redukciju površine na MSP 8,26km², pojedinačne zadatke tehničkog izviđanja 1,86km², pojedinačne zadatke čišćenja i čišćenje na MSP 0,91km².

Na zadacima kasetna municije očišćena/tehnički izviđena površina iznosi 1,24 km².

VRAĆANJE - REDUKCIJA MINSKI SUMNIVI POVRŠINE (km ²)			
Planirano km ²	Realizirano km ²	Realizirano %	
Otkazana površina	119.32	38.10	32%
Redukovana površina MSP	13.00	8.26	64%
Tehničko izviđanje MSP	7.00	1.86	27%
Čišćenje	2.50	0.91	36%
UKUPNO:	141.82	49.13	35%
Ti i čišćenje kasetne municije	0.58	1.24	214%
UKUPNO PLANIRANO	142.40	50.37	35%

Tabela 24: Pregled smanjenja sumnivih opasnih površina tehničkim metodama i netehničkim metodama nakon upotrebe tehničkih metoda

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

Grafikon 5. Pregled smanjenja sumnjičive površine po metodama

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

11. FINANCIRANJE

Ukupno utrošena sredstva za protuminske akcije u 2022. godini su iznosila su 31.653.180 KM. U 2022. godini utrošena novčana sredstva Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini iznose 6.140.178 KM. Sredstva su utrošena kroz dva programa, planiranje i projektovanje protuminskog djelovanja u iznosu od 3.684.106 KM i osiguranje kvaliteta protuminskog djelovanja u iznosu od 2.456.071 KM.

Od ukupnog iznosa domaće institucije Bosne i Hercegovine su za proces deminiranja u 2022. godini izdvojile 16.302.532 KM dok su od strane donatora i međunarodnih izvora financiranja utrošena sredstva od 15.350.648 KM.

IZVOR FINANCIRANJA	UKUPAN IZNOS PMA (KM)	Čišćenje mina (KM)	Tehničko izviđanje (KM)	Ciljana i sistematska istraživačka i čišćenje mina (KM)	Čišćenje i tehničko izviđanje kasetne municije (KM)	Upozoravanje na mine (KM)	Pomoć žrtvama od mina (KM)	Ostalo
Vijeće ministra BiH (Centar za uklanjanje mina u BiH)	6.140,178							
Vijeće ministra BiH (Ministarstvo obrane BiH)	2.808.028							
Vlada Federacije BiH (FUCZ)	3.600.000							
Vlada Republike Srpske (RUCZ RS)	3.454.518							
Vlada Brčko Distrikta BiH	299.808	299.808						
NPA (međunarodni donator) (ITF) Enhancing Human Security	6.312.413	75.103	4.590.220	1.498.555		148.534		
MAG Predstavništvo u Bosni i Hercegovini	2.759.675	1.375.177	312.136	618.060		22.080	67.421	364.801
Udruženje Centar za obuku pasa za otkrivanje mina u BiH (MDDC)	992.987			992.987				
Međunarodni Komitet Crvenog Krsta/Križa	85.401					85.401		
UNDP	54.818							54.818
EUFOR	18.330					18.330		
UKUPNO (KM):	31.653.180	1.450.280	611.944	6.201.267	1.498.555	125.811	215.955	419.619

Tabela 25: Pregled financiranja protuminskih akcija u 2022. godini

NPA - Međunarodni izvori	Iznos (KM)	ITF - Međunarodni izvori	Iznos (KM)
Ministarstvo inostranih poslova Kraljevine Norveške	3.571.536	Češka	18.921
Ministarstvo inostranih poslova Savezne Republike Njemačke	2.395.499	Korea	46.000
Ministarstvo inostranih poslova Švicarska Agencija za razvoj	345.378	Japan	766.167
UKUPNO (KM):	6.312.413	Sjedinjene Američke države	1.744.948
		Slovenija	183.638
		UKUPNO (KM):	2.759.674

Tabele 26 i 27: Pregled financiranja međunarodnih izvora ITF-a i NPA u 2022. godini

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

SAŽETAK IZVJEŠTAJA

Bosna i Hercegovina spada u red zemalja koje se suočavaju sa velikim minskim problemom. U januaru 2023. godine veličina sumnjive opasne površine na mine u Bosni i Hercegovini iznosi $869,64 \text{ km}^2$ ili 1,69% u odnosu na ukupnu površinu Bosne i Hercegovine⁷, a veličina sumnjive opasne površine na kasetnu municiju u Bosni i Hercegovini iznosi $0,4 \text{ km}^2$.

Iako se broj civilnih žrtava smanjuje, u 2022. godini, dogodila se jedna minска nesreća. Na području grada Lukavac muškarac je prikupljajući ogrijev aktivirao PP minu PROM-1 i smrtno stradao.

U 2022. godini aktivnosti netehničkog/generalnog izviđanja su provedene na površini od $68,42 \text{ km}^2$. Ukupno je pripremljeno 27 operativnih planova za provođenje protuminskih aktivnosti na MSP, te 17 novih projekata za čišćenje, tehničko izviđanje i uklanjanje kasetne municije.

Na MSP-ovima i pojedinačnim projektima za čišćenje i tehničko izviđanje koji su završeni u 2022. godini ukupna površina vraćena na sigurno korištenje iznosi $49,13 \text{ km}^2$. Ukupan broj pronađenih i uništenih mina je 3.529 i 6.288 ESZR. Procjenjujemo da je preostali broj očekivanih mina u BiH iznosi 171.471.

U 2022. godini u Bosni i Hercegovini su izviđački timovi Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini i akreditirane organizacije u Bosni i Hercegovini izvršili postavljanje/zanavljanje 2.802 znaka upozorenja na opasnost od mina/kasetne municije/ESZR.

U 2022. godini od strane ITF-a (Enhancing Human Security) raspisana su 3 tendera za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina za 36 projekta sa rizičnom površinom od 741.580 m^2 .

⁷ Prema prvoj procjeni Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini iz 1998. godine, sumnjiva opasna površina na mine u Bosni i Hercegovini je iznosila 4.200 km^2 ili 8,2% od ukupne površine Bosne i Hercegovine.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

Bosna i Hercegovina je u 2022. godini imala akreditirane 24 organizacije za protuminsko djelovanje, od čega: 10 komercijalnih organizacija, 9 nevladinih organizacija i 5 vladinih organizacija.

U 2022. godini sumnjiva opasna površina je smanjena za $52,74 \text{ km}^2$. Netehničkim metodama (sistemska i generalno/netehničko izviđanje prije upotrebe tehničkih metoda) od strane Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini otkazano je $3,61 \text{ km}^2$. Tehničkim metodama i netehničkim metodama nakon upotrebe tehničkih metoda smanjenja je površina za $49,13 \text{ km}^2$ i to kroz: otkazivanje površine na MSP $38,10 \text{ km}^2$, redukciju površine na MSP $8,26 \text{ km}^2$, pojedinačne zadatke tehničkog izviđanja $1,86 \text{ km}^2$, pojedinačne zadatke čišćenja i čišćenje na MSP $0,91 \text{ km}^2$. Na zadacima kasetna municije očišćena/tehnički izviđena površina iznosi $1,24 \text{ km}^2$.

U 2022. godini utrošena novčana sredstva Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini iznose **6.140.178 KM**. Sredstva su utrošena kroz dva programa, planiranje i projektovanje protuminskog djelovanja u iznosu od **3.684.106 KM** i osiguranje kvaliteta protuminskog djelovanja u iznosu od **2.456.071 KM**.

Ukupno utrošena sredstva za protuminske akcije u 2022. godini su iznosila su **31.653.180 KM**. Od ukupnog iznosa domaće institucije Bosne i Hercegovine su za proces deminiranja u 2022. godini izdvojile **16.302.532 KM** dok su od strane donatora i međunarodnih izvora financiranja utrošena sredstva od **15.350.648 KM**.

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, da nakon razmatranja Izvještaja o protuminskom djelovanju za 2022. godinu, doneše sljedeći

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2022. GODINU

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), članka 54. stavka (1) točke b) i članka 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na _____. sjednici, održanoj _____ godine, donijelo je

Z A K L J U Č A K

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je Izvještaj o protumiskom djelovanju za 2022. godinu

Broj: _____,

_____ godina

Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Borjana Krišto